

O'G'IL BOLALAR KIYIMLARINI ISHLAB CHIQRISHDA TEXNIK TAKLIF VA BOLALAR KIYIM TURLARI TAHLILI

Nigora Umarova

Farg'ona viloyati Oltiariq tumani 2-son kasb-hunar maktabi I.CH.T.U.

+998911232559 ziyodakenjayeva@gmail.com

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ayollar garderobidan keng joy olgan loyihalananayotga ayollar yubkasi uchun zamonaviy moda yo'nalishi tahlili yoritilgan*

Kalit so'zlar: *Mato, funksiya, yubka, qulayli, zamonaviy moda, garderob, ayollar yubkasi.*

Annotation: *This article covers an analysis of the modern fashion direction for a women's skirt on the project, which takes a wide place in the women's wardrobe*

Keywords: *Fabric, function, skirt, comfortable, stylish fashion, wardrobe, women's skirt.*

Kiyimni konstruksiyalash jarayonini takomillashtirish hozirgi vaqtda tikuvchilik korxonalarida oldida turgan juda muhim masalalardan biridir.

Ilgarilari kiyimni konstruksiyalash deganda uning detallari chizmasini chizish tushunilardi. Kiyim-kechak ko'plab ishlab chiqarilishi va ilmiy tadqiq etishlari natijasida konstruksiyalash jarayonining mohiyati va mazmuni to'g'risidagi fikrlar o'zgardi.

Kiyimning yuqori sifatli bo'lishini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega bo'lgan loyihalash ishlarining birinchi bosqichida texnik topshiriq ishlab chiqiladi. Topshiriqda kiyimning asosiy vazifasi aks ettirilishi bilan birga, sifat ko'rsatkichlari berilishi, konstruksiyaga oid hujjatni ishlab chiqish eytaplari, uning tarkibiy qismlari, shuningdek, kiyimga qo'yiladigan maxsus talablar aks ettirilgan bo'lishil ozim.

Ikkinchi bosqichda texnik takliflar ishlab chiqiladi: texnik takliflar bir xildagi yoki o'xshash vazifani bajaradigan kiyim analoglar tahliliga asoslanib yangi kiyimlar yechimining mumkin bo'lgan variantlarini tayyorlashni o'z ichiga oladi. Eng yuksak sifat ko'rsatkichlariga ega bo'lgan model-analoglarning etalon qatorini tuzish, texnik takliflar tayyorlash, seriyaga kiradigan modellarning konstruktiv o'xshashligini (boshqacha aytganda, ishlarining, g'oyaning o'ziga xosligini hamda modellarning raqobatga qodirligini ko'rsatib beradigan elementlarini) tekshirish yuzasidan tak-liflari shlab chiqiladi.

Uchinchi bosqichda eskiz loyiha tayyorlanadi: eskiz loyiha kiyimning tuzilishi va asosiy parametrlari to'g'risida umumiy tasavvur to'g'diradigan printsiptial konstruktiv yechimni o'z ichiga oladi. Yangi model-larning eskiz tasavvurlarini chiziqlar yordamida ko'rsatish formasi hozircha to'liq o'rganilgan emas.

Loyihalashishlarining to'rtinchi bosqichida kiyimning texnik loyihasi ishlab chiqiladi. Texnik loyiha konstruktivlik hujjatlarining majmui bo'lib, loyihalangan kiyimga oid ma'lumotlarni o'z ichiga oladi. Asosiy detallar (kiyimning beldan yuqorigi qismining oldi va orqasi, yenglar va yoqalar)ning chizmalari, shuningdek, loyihalangan kiyimning tuzilishini belgilab beradigan asosiy konstruktiv uzellarning texnologik kartalari shular jumlasidandir.

Beshinchi bosqichda ish (konstruktorlik) hujjatlari ishlab chiqiladi. Hozirgi vaqtda bu ish andazalar komplekti ilova qilingan tex-nik ta'rifni rasmiylashtirishdan iborat bo'lmoqda.

Bolalar modasi, palto, plashch, trenchkot, kurtka, bomber, shuba, balero, borsovka, tolstovka, pidjak, jemper, nimcha. Barkamol shaxsni tarbiyalashda u dunyoga kelganidan boshlab, to maktabgacha tarbiya yoshigacha bo'lgan davrdagi psixologik xususiyatlarini bilish tarbiyachilar, pedagoglar va psixologlar, ota-onalar uchun muhim ahamiyatga ega. Istiqbol tufayli bugungi kunda nafaqat Respublikamizda, balki chet ellarda ham xaridorgir bo'layotgan o'zbek liboslari o'ziga xos ko'rinish kasb etmoqda. Jahon andozalariga mos ravishda ishlab chiqarilayotgan bunday mahsulotlarga talab kundandakung ortib bormoqda. Ishlab chiqarish mobaynida qiz bolalar kiyimi uchun alohida, o'g'il bolalar kiyimi uchun esa alohida bezak elementlaridan foydalaniladi. Bunda bolaning zerikib qolmasligi uchun kontrast ranglardan foydalanishga, kiyimning imkoniyat darajasida ular uchun qiziqarli bo'lishiga va ularning dunyoqarashiga mos rasmlarni tanlanishiga alohida e'tibor qaratilgan. Uch yoshli bolaning dunyoqarashi keng bo'ladi. Uni tabiat bilan bog'liq rasmlar qiziqtiradi va bola ko'proq yorqin ranglarga talpinadi. Ularga libos tikayotgan korxonalar chevarlari ko'proq matolarning sariq, qizil, yashil kabi yorqin ranglilarini tanlashadi. Qiz bolalar ko'proq mato rangiga va guliga e'tibor berishadi. Shu bois, ularning liboslarida ko'proq gul, kapalak, daraxt, quyosh rasmlarini, o'g'il bolalar kiyimlarida esa futbol to'pi, mashina yoki turli hayvonlarning, multfilm qahramonlarini tasvirlovchi rasmlar qo'yib tikish ayni paytda dolzarb sanaladi. Bunda bolaning yoshiga qarab kichkina yoki kattaroq rasm tanlanadi.

Bolalar modasi ham kattalarnikidan qolishmaydi. Shu sababli ham, jahonning mashhur dizaynerlari, turli uslub va ranglar uyg'unlashuvini sinab ko'rishni taklif qilishmoqda. Kattalarnikiga xos jiddiylik, oddiylik bola kiyimlarida ham yaqqol ko'zga tashlanmoqda. Ushbu mavsumda ikki qarama-qarshi holatdagi tendensiyalar va ranglar uyg'unligini ko'rishimiz mumkin. Bir tomondan bolalar libosida qora, oq, kulrang ranglardan foydalanish keng ommalashdi va ustunlikni qo'lga oldi. Bu esa, bolalarning yorqin ranglar va qo'shimcha bezak, detallarga burkangan moda olamida butunlay yangi burilish yasadi.

Bolalar kiyimlaridan namuna ayni paytda bolalar garderobi kattalarnikidan also qolishmaydi, bugungi kunda ularning garderobida ichki, ustki, bel va bosh kiyimlarning bir necha variantlarini topish mumkin. Bolalar garderobidagi ust kiyimlar: palto, plashch, trenchkot, kurtka, bomber, shuba, balero, borsovka, tolstovka, pidjak, jemper, nimcha va chopondan iborat.

Bolalar ust kiyimlari: trenchkot, plashch, kurtka Bolalar garderobida kundalik va bashang ko'ylak, bluzka, kofta, tunika, futbol kalar ham muhim joy olgan.

Bel kiyimlari jumlasiga esa yubka, shim, shorti, kapri, lozim, lasina, gomaj, legensi va kolgotkalar kiradi.

Tikuvchilik sanoatida bu vazifalarni bajarish uchun avvalo texnologiyani takomillashtirish balab qilinadi. Yangi kam operatsiyali texnologiyalar yaratish tikuvchilik buyumlariga ishlov berishni takomillashtirishdagi istiqbolli yo'nalish hisoblanadi. Kiyimning (umuman tikuvchilik buyumlarining), kiyim detallari va uzellarining

konstruktsiyasida choklarni iloji boricha ko`proq kamaytirish, namlab-isitib ishlov berish usullarining vibromanika singari bir jarayonli turlarida materiallarga ularning termoplastik xususiyati hisobiga shakil berish, biriktirish va bezash jarayonlarini birlashtirish (masalan, mag`iz, tesma qo`yishda), yelim materiallaridan keng foydalanish va h. k. ana shunday kam operatsiyali texnologiyaga kiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. X.Komilova, N.K.Hamroeva. Tikuv buyumlarini konstruktsiyalash. T, 2003 y.
2. I.N. Litvinova, Ya.A.Shaxova. Ayollar ust kiyimini tikish. Toshkent. «O`zbekiston» 1997 y.
3. M.Sh.Jabborova. Tikuvchilik texnologiyasi. Toshkent. O`zbekiston. 1994 y.
4. M.Sh.Jabborova. Tikuvchilik texnologiyasi. Toshkent. O`qituvchi. 1989 y.